

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum Ecclesia debeat aliquem excommunicare? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

ego sum omnium, &c. & hanc continuationem excommunicatio non intercipit: quia iuste quis excommunicari non potest nisi pro culpa mortali, per quam quis à charitate iam diuisus est, etiam si non excommunicetur. Iniusta autem excommunicatio charitatem alicui auferre non potest, cum sit de maximis bonis, quæ non possunt alicui inuito auferri. Alio modo per intentionem suffragia facientis, quæ in aliquo fertur pro quo fiunt: & hanc continuationem excommunicatio intercipit, quia Ecclesia per excommunicationis sententiam separat excommunicatos ab universitate fidelium, pro quibus suffragia facit. *¶* Vnde suffragia Ecclesiæ eis non profunt, quæ pro tota Ecclesia fiunt; nec ex persona Ecclesiæ oratio pro eis inter membra Ecclesiæ fieri potest: quamvis aliqua persona privata possit ad eorum conversionem aliquid suffragium per intentionem dirigere.

Ad tertium dicendum, quod fructus spiritualis Ecclesiæ non solum est ex suffragiis, sed etiam ex perceptione sacramentorum & ex fructu fidelium.

Ad quartum dicendum, quod minor excommunicationis non habet perfectam rationem excommunicationis, sed aliquid ipsius participat. Et ideo non oportet quod ei totaliter excommunicationis definitio conveniat, sed solum quoad aliquid.

ARTIC. II.

82

¶ **Vtrum Ecclesia debeat aliquem excommunicare?**

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod Ecclesia nullum debeat excommunicare. Quia excommunicatio maledictio quædam est. Sed Rom. 12. prohibetur maledicere. Ergo Ecclesia excommunicare non debet.

¶ 2 Præterea, Ecclesia militans debet imitari triumphantem. Sed ut in Epistola Iudæ legitur, cum Michael Archangelus cum Diabolo altercatus de Moyse corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemiam: sed dixit, Imperet tibi Dominus. Ergo nec Ecclesia militans debet alicui iudicium maledictionis vel excommunicationis inferre.

¶ 3 Præ-

*ut dicit
Magist. 4
sent. d. 18
S. G. in fi.*

¶ Præterea, Nullus est in manu hostis tradendus nisi omnino desperatus. Sed per excommunicationem traditur aliquis in manum Satanae, ut patet 1. Cor. 5. Cum ergo de nemine sit desperandum in vita ista, Ecclesia nullum debet excommunicare.

SED contra est, quod Apostolus 1. Cor. 5. mandat quemdam excommunicari.

¶ Præterea, Matt. 18. dicitur de illo qui Ecclesiam audire contemnit, Sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus. Sed Ethnici sunt extra Ecclesiam. Ergo & illi qui Ecclesiam audire contemnunt, per excommunicationem extra Ecclesiam sunt ponendi.

RESPONDEO dicendum, quod iudicium Ecclesie, conforme debet esse iudicio Dei: Deus autem peccatores multipliciter punit. Vno modo, flagellis castigando, ut ad bonum eos trahat. Alio modo, hominem sibi relinquendo, ut auxilijs subtrahat, quibus a malo præpediebatur, suam infirmitatem cognoscat, & humilis ad Deum redeat, a quo superbus discesserat. Et quantum ad utrumque, Ecclesia in excommunicationis sententia, diuinum iudicium imitatur. In quantum enim aliquem a communione fidelium separat ut erubescat, imitatur diuinum iudicium, quo per flagella castigat: in quantum autem a suffragijs & alijs spiritualibus separat, imitatur diuinum iudicium, quo hominem sibi relinquit, ut per humilitatem seipsum cognoscens ad Deum redeat.

Ad primum ergo dicendum, quod maledictio potest esse dupliciter. Vno modo ita, quod in malo quod irrogat, vel dicit per intentionem, sistat: & sic maledictio omnibus modis est prohibita. Alio modo ita, quod malum quod quis maledicendo imprecatur, ad bonum illius ordinet, qui maledicitur: & sic maledictio quandoque est licita & salutifera: sicut etiam medicus aliquod nocuumentum infert infirmo, ut sectionem, per quam ab infirmitate liberetur.

Ad secundum dicendum, quod diabolus incorrigibilis est: & ideo non est susceptibilis alicuius

* *alias*, boni per excommunicationis sententiam *.
pœnam.

Ad tertium dicendum, quod ex hoc ipso quod aliquis suffragijs ecclesiæ priuatur, triplex incommodum incurrit, per tria quæ quis ex suffragijs ecclesiæ consequitur. Valent enim ad augmentum gratiæ et qui eam habent, vel ad merendum, eis qui non habent: & quantum ad hoc Magister Sententiarum dicit, quod gratia Dei per excommunicationem subtrahitur. Valent etiam ad custodiam virtutis: & quantum ad hoc dicit *, quod protectio subtrahitur; non quod omnino a Dei providentia excludatur excommunicatus, sed ab illa protectione, qua filios ecclesiæ specialiori modo custodit. Valent etiam ad defensionem ab hoste: & quantum ad hoc dicit *, quod diabolo maior potestas sæuendi in ipsum datur, & spiritualiter & corporaliter. Vnde in primitiua ecclesiâ, quando oportebat per signa homines ad fidem inuitare: sicut Spiritus sancti donum vñibili signo manifestabatur; ita & excommunicatio corporali vexatione à diabolo innotescebat. Nec est incommodum, si ille qui non est desperatus, hosti detur: non datur quasi damnandus, sed quasi corrigendus: cum in potestate Ecclesiæ sit, ex eius manu ipsam cum voluerit eripere.

† *lib. 4. sent d. 18. §. G. circa fin.*

* *Magist. loco iam citato.*

† *Magist. post verba iam citata.*

* *ut patet ex Augusti serm. 12. in nominis serm.*

ARTIC. III.

Utrum aliquis pro aliquo temporali damno debeat excommunicari?

83

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod nullus pro aliquo temporali damno debeat excommunicari. Quia pœna non debet excedere culpam. Sed pœna excommunicationis est priuatio aliquid boni spiritualis, quod omnibus bonis temporalibus præminet. Ergo pro temporalibus nullus est excommunicandus.

¶ *2. Thes. 5.*

¶ 2. Præterea, Nulli malum pro malo reddere debemus, secundum Apostoli præceptum. Sed hoc esset malum pro malo reddere, si pro tali damno quis excommunicaretur. Ergo nullo modo hoc debet fieri. SED